

Вихователь-МЕТОДИСТ ДОШКІЛЬНОГО закладу

ЩОМІСЯЧНИЙ
СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ
ЖУРНАЛ

Шість запитань
про дитячу гру,
які варто обговорити
з педагогами

Документація вихователя-методиста: підвищення кваліфікації та атестація педагогів

Розвиваємо емоційний інтелект майбутнього першокласника

Як взаємодіяти з батьками-всезнайками: тренінг для вихователів

 Експертус
Освіта

oplatforma.com.ua

КОМПЛЕКТУЄМО МЕТОДИЧНИЙ КАБІNET

- 4 **Ірина Романюк**
Документація вихователя-методиста: підвищення кваліфікації та атестація педагогічних працівників

Продовжуємо розглядати, за які документи, визначені в номенклатурі справ, відповідає вихователь-методист та яких вимог дотримуватися під час їх підготовки

Ірина Романюк

- **Приклад порядку визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників**

скачайте на
emetodyst.expertus.com.ua

- 8 **Орієнтовна циклограма діяльності вихователя-методиста на березень**

Наталія Савінова

- **Приклад довідки за результатами контролю організації сюжетно-рольових ігор дошкільників**

скачайте на
emetodyst.expertus.com.ua

МОНІТОРИМО ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

- Тетяна Шинкар**
10 **Шість запитань про дитячу гру, які варто обговорити з педагогами**

Організація ігрової діяльності дошкільників — справа доволі складна. Це зумовлено особливим значенням гри в особистісному розвитку дітей та її місцем в освітньому процесі дитячого садка. У статті підкажемо, на які питання організації ігор дітей слід звернути увагу та які рекомендації їм надати

Тетяна Шинкар

- **Оцінюємо дитячі іграшки: чекліст**

скачайте на
emetodyst.expertus.com.ua

- 16 **Картка аналізування зацікавленості дітей іграшками**

ПІКЛУЄМОСЯ ПРО НАЙМЕНШИХ

- Наталія Савінова**
17 **Організуємо ігрову діяльність малюків: ключові аспекти для педагога**

Головне у статті:

- характеристика основних видів ігор малюків
- вимоги до організації предметно-ігрового середовища
- особливості педагогічного супроводу ігрової діяльності малюків

СПІЛКУЄМОСЯ З БАТЬКАМИ

- 22 **Як отримувати задоволення від ігор з дитиною: підказки батькам**
Буклет

ГОТУЄМО ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ

- Тетяна Гурковська**
24 **Розвиваємо емоційний інтелект майбутнього першокласника**

Тетяна Гурковська

28 Олівці проти клавіатури, або Чому дітям потрібно малювати

У сучасному світі діти все менше малюють олівцями. Цю діяльність поступово замінюють динамічні ігри в гаджетах. І часто батьки розмірковують: нащо ті розмальовки, якщо дитина вже набирає речення на клавіатурі. Але чи не втрачаємо ми чогось важливого, коли відмовляємося від звичайних олівців? Розібратися в цьому питанні допомагає експерт

ДОПОМАГАЄМО МЕТОДИСТУ-ПОЧАТКІВЦЮ

Ірина Гондюл

30 Невидима робота вихователя-методиста: як зробити її значущою для команди

Невидима робота вихователя-методиста тримає щоденну рутину дитсадка: від організації освітнього процесу до «гасіння пожеж» та перекладу нормативки людською мовою. Як зробити цю працю помітною й цінною для команди? Пропонуємо прості способи комунікації, залучення й визнання

ПРАЦЮЄМО З ВИХОВАТЕЛЯМИ

Тетяна Шинкар

37 Як взаємодіяти з батьками-всезнайками: тренінг для вихователів

Запросіть педагогів на тренінг, під час якого вони опанують вміння вибудувати продуктивний діалог із надто активними та критично налаштованими батьками вихованців, навчатися відстоювати професійні кордони та контролювати власні емоції

ОБМІНЮЄМОСЯ ДОСВІДОМ

Олена Пасікова, Юлія Козюк

41 Формуємо в дітей основи патріотизму: досвід практиків

Яніна Курочкіна

47 Енциклопедія маленького патріота: від задуму до реалізації

Колеги діляться досвідом:

- як реалізувати з дітьми довготривалий проєкт національно-патріотичного змісту
- які інтерактивні ресурси стануть у пригоді під час організації проєктної діяльності
- як налагодити взаємодію з батьками під час реалізації проєкту

СВЯТА Й ЦІКАВІ ПОДІЇ

52 Цікаве свято в березні

Такою іконкою позначено статті, які можна прочитати лише на сайті emetodyst.expertus.com.ua. Для того щоб перейти до змісту статті, клікніть на її назву

ПРАЦЮЄМО З ВИХОВАТЕЛЯМИ

Запросіть педагогів на тренінг, під час якого вони опанують вміння вибудовувати продуктивний діалог із надто активними та критично налаштованими батьками вихованців, навчаться відстоювати професійні кордони та контролювати власні емоції

Тетяна Шинкар,
старший викладач кафедри
дошкільної освіти Факультету
педагогічної освіти Київського
столичного університету
імені Бориса Грінченка,
канд. пед. наук

Як взаємодіяти з батьками-всезнайками: тренінг для вихователів

Інколи вихователям доводиться мати справу з батьками, які активно втручаються в освітній процес, про все мають власну думку, що зазвичай відрізняється від думки педагога. Як взаємодіяти з таким батьками, аби не зашкодити ані дитині, ані освітньому процесу загалом? У жодному разі не доводити до конфронтації. Батьки та педагоги — партнери! Проведіть для колег тренінг, під час якого допоможіть опанувати стратегії взаємодії з батьками-всезнайками.

МЕТА:

- підвищувати психологічну компетентність та стресостійкість вихователів у ситуаціях взаємодії з активними й критично налаштованими батьками вихованців;
- розвивати навички емпатійного слухання та побудови «Я-висловлювань»;
- вправляти в умінні давати конструктивну відповідь на критику;
- навчити формувати особисту «скарбничку ресурсів» для швидкого відновлення сил.

МАТЕРІАЛИ Й ОБЛАДНАННЯ:

- фліпчарт, маркери;
- м'яч;
- картки з описом ситуацій;
- бланки до вправи «Моя скарбничка ресурсів»;
- паперові смужки жовтого кольору, стикери.

ХІД:

Учасники заходу збираються в музичній залі або методичному кабінеті. Їх зустрічає ведучий, вітається й оголошує тему та мету заходу.

ВСТУПНА ЧАСТИНА

Ведучий: Добрий день, любі колеги! Рада бачити вас тут. Сьогодні ми зібралися, щоб обговорити важливу тему: «Спілкування з батьками-всезнайками». Хто ж це такі? Це — активні й подекуди критично налаштовані батьки, які з будь-яких питань мають власну думку. І ця думка зазвичай відрізняється від думки педагогів. Про те, як діяти, аби комунікація з такими батьками була ефективною, ми й поговоримо далі. Але спершу, щоб налаштуватися на роботу, пропоную провести невелику розминку.

Вправа-розминка «Асоціації»

Педагоги стають кружка. Ведучий кидає одному з них м'ячик і промовляє: «батьки-всезнайки». Той, хто спіймав м'яч, називає асоціацію до цього вислову, наприклад, «ураган», «екзамен», і повертає м'яч ведучому. Після цього ведучий кидає м'яч наступному учаснику. І так, поки всі не висловляться. Названі асоціації ведучий фіксує на фліпчарті.

Ведучий: Погляньте, скільки яскравих і виразних асоціацій ви дібрали. Це підтверджує, що тема зустрічі для вас важлива й чутлива. Але зауважте, що сьогодні наша мета не «поставити на місце» не згодних батьків, а навчитися вибудовувати з ними конструктивний діалог. Та ще й так, щоб зберегти свої нерви й професійну гідність.

ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

Ведучий: Для початку спробуємо розібратися, чому батьки так поведуться. Що найчастіше криється за гіперопікою та контролем з боку батьків?

На фліпчарті ведучий малює таблицю у вигляді айсберга, що посередині розділений лінією. Зверху, так би мовити «над водою», ведучий записує слова: «критика», «поради», «вимоги», «невдоволення».

Ведучий: Під час суперечки з батьками вихованців ми бачимо лише верхівку айсберга. Але головне криється в його основі. Що, на вашу думку, залишається «під водою», тобто поза увагою? Якими причинами, страхами чи потребами можуть керуватися батьки-всезнайки?

Педагоги об'єднуються в групи по 3—4 особи, кожна з яких пропонує свій варіант відповіді на запитання ведучого. Наприклад, тривожність, страх за майбутнє дитини, почуття провини, бажання бути кращим, недовіра до системи освіти тощо.

Ведучий: Чудово! Ви назвали ключові моменти. Коли ми усвідомлюємо причину тої чи тої поведінки співрозмовника, спілкуватися стає легше. Замість того, щоб оборонятися від нападок, ми маємо увімкнути професійний такт, співчуття й бажання зрозуміти. Це наша суперсила!

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Ведучий: Запам'ятайте, взаємодія з батьками вихованців — це не поле бою. Батьки і педагоги — це партнери, які діють на користь дитини. Утім, ситуації бувають різні, а тому кожен з нас має вміти відстоювати себе, свою думку, інтереси, педагогічні переконання та вимоги. Що для цього потрібно? Перший і основний наш інструмент — вміння слухати так, щоб батьки відчувати, що їх почули. Пропоную опрацювати кілька технік активного слухання.

Вправа «Опановуємо техніки активного слухання»

Ведучий називає техніку, коротко пояснює її суть і пропонує учасникам повправлятися будувати висловлювання.

Вігуння або парафраза. Ведучий кожному з учасників озвучує приклад претензії, яка могла б звучати від батьків. Учасник повторює суть своїми словами: «Чи правильно я розумію, що вас турбує...».

Суть техніки — визначити раціональне зерно претензії й відокремити її від емоцій.

Вігзеркалення почуттів. Ведучий знову пропонує учасникам варіанти найпопулярніших батьківських претензій. Учасники по черзі вибудовують відповідь, намагаючись окреслити емоції співрозмовника: «Я бачу, наскільки ви схвилювані... Я розумію, що ви відчуваєте...».

Суть техніки — показати співрозмовнику, що приймає й розуміє його тривогу та занепокоєння.

Уточнювальні запитання. Учасники знову опрацьовують типові варіанти батьківських претензій. Але цього разу вчаться ставити уточнювальні запитання. Наприклад: «Розкажіть, будь ласка, що саме вас бентежить? Чому ви так вирішили?».

Суть техніки — зібрати додаткову інформацію, яка допоможе розібратися в ситуації й дійти конструктиву.

Ведучий: Коли потрібно відстояти свою позицію, намагайтеся уникати звинувачень. Замість того, щоб сказати: «Ви мене не слухаєте», сформулюйте «Я-висловлювання». Для цього спочатку озвучте факт, потім висловіть ваші почуття, а вкінці — пропозиції. Наприклад, «Коли я чую звинувачення стосовно себе й не маю змоги пояснити свою позицію, я відчуваю образу та безпорадність. Я була б вдячною, якби ми могли обговорити ситуацію спокійно й вислухати одне одного».

Вправа «Перекладач»

Ведучий зачитує фрази, а педагоги змінюють їх так, щоб із «Ви-повідомлення» утворилося «Я-повідомлення». Наприклад, замість «Ви постійно запізнюєтеся й заважаєте проводити свято» будують висловлювання так: «Коли діти приходять на свято вже після початку, я хвилююся, що вони можуть розгубитися. Обговорімо, як розв'язати цю ситуацію, і пошукаймо компромісу». Якщо в педагогів виникають труднощі, ведучий ставить навідні запитання: «Які емоції у вас викликає така ситуація? Як ця проблема може нашкодити дітям або завадити освітньому процесу?».

Ведучий запрошує учасників на кава-брейк. За кавою педагоги обмінюються враженнями, обговорюють нову інформацію.

Ведучий: Ми вже опанували основні інструменти комунікації. Нумо спробуємо застосувати їх на практиці.

Рольова гра «Складний діалог»

Учасники об'єднуються в трійки: вихователь, тато/мама-всезнайка, експерт-спостерігач. Учасник, який виконує роль тата чи мами, отримує картку з описом ситуації. Наприклад: «Батьки вимагають, щоб їхню дитину будили на 15 хвилин пізніше завершення тихої години.

Тому що так радить невролог. Батьки звинувачують вихователя в непрофесіоналізмі». Учасник відіграє свою роль. Завдання вихователя — за допомогою технік, які учасники опанували раніше, вивести діалог на конструктивний рівень і знайти компроміс. Спостерігач стежить, як вихователь застосовує техніки й за потреби дає підказки, що можна додати, змінити тощо. Потім учасники міняються ролями, щоб кожен спробував себе в різних ампулах.

Ведучий: Тепер поговоримо про головне — про вас. Якщо ви втомилися, відчуваєте стрес або злість, то не зможете спілкуючись з батьками, проявити до них розуміння. Негативні емоції позначаються на працездатності, здоров'ї, загальній якості життя. Зовсім уникнути таких емоцій не вдасться, тому важливо навчитися давати їм раду. Як швидко відновити сили після складної розмови з батьками? Створімо кожен свою «антистрес-аптечку».

Вправа «Моя скарбничка ресурсів»

Кожен педагог отримує бланк, що містить три блоки:

- «Стоп-кран» — методи, які допомагають заспокоїтися за хвилину. Наприклад, випити склянку води, зробити три глибокі видихи, стиснути-розтиснути кулаки, поглянути крізь вікно на небо.
- «Енерджайзер» — справи, що заряджають людину впродовж дня. Наприклад, з'їсти смаколик, послухати улюблену музику, подзвонити другу/колезі.
- «Острівець безпеки» — активності, що відновлюють сили більш глобально. Наприклад, хобі, відпочинок на природі, спорт, зустріч з друзями.

Педагоги упродовж кількох хвилин проводять невеликий самоаналіз. Відтак заповнюють кожен з блоків у бланку способами перезавантаження, які, на їхню думку, підходять саме їм. Після цього об'єднуються в пари й діляться одне з одним 1—2 ефективними способами з кожного блоку.

Ведучий: Ця «аптечка» — ваш основний інструмент. Повертайтеся час від часу до цього списку й доповнюйте або корегуйте його. Пам'ятайте, що ваш психологічний стан — це

не розкіш, а основа вашої ефективності. Маючи нестійкий психологічний стан, ви не зможете керувати своїми емоціями й адекватно оцінювати емоції батьків ваших вихованців, а, відповідно, і вести з ними конструктивний діалог.

ЗАВЕРШАЛЬНА ЧАСТИНА

Ведучий: Підбиймо підсумки й обміняймося враженнями про спільну роботу.

Вправа-рефлексія «Сонце вдячності»

Кожен з учасників отримує «сонячний промінчик» — паперову смужку, на якій записує своє ім'я і те корисне, про що дізнався під час тренінгу. Ведучий збирає заповнені «про-

мінчики» і прикріплює навколо намальованого на фліпчарті кола.

Ведучий: Колеги, ви представляєте одну з найскладніших та найважливіших професій у світі. Ви — професіонали. Але ви, як і всі люди, маєте свої почуття, і маєте право їх відстоювати. Будьте підтримкою одне для одного. Використовуйте знання, які сьогодні отримали, щоб уникати конфліктів або залагоджувати їх. І пам'ятайте: у центрі будь-якої складної розмови — дитина, інтереси якої мають об'єднувати вас та батьків ваших вихованців.

Ведучий дякує учасникам за співпрацю та завершує тренінг.

” Я готую для вас щотижневі ранкові новини від Педради

Зареєструйтеся на oplatforma.com.ua — і отримуйте на свою електронну пошту

Інна Кіндрат,
головний редактор порталу «Педрада»